

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **Mgr. M. Š.**, bývajúcej v B., proti žalovanému **M. K.**, bývajúcemu v N., zastúpenému JUDr. M. C., advokátom v N., o zaplataenie 15 384,-- Sk (510,66 EUR) s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp.zn. 15 C 77/2003, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky (sp.zn. VI/1 Pz 567/09) proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 31. decembra 2008 sp.zn. 8 Co 258/2008, rozhodol

t a k t o :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Nitre z 31. decembra 2008 sp.zn. 8 Co 258/2008 **z r u š u j e** a vec vracia Krajskému súdu v Nitre na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Nitra rozsudkom zo 14. augusta 2008 č.k. 15 C 77/2003-133 žalobu žalobkyne zamietol. Žalovanému náhradu trov konania nepriznal s poukazom na ustanovenie § 150 O.s.p.

Na odvolanie žalovaného proti výroku o náhrade trov konania Krajský súd v Nitre uznesením z 31. decembra 2008 sp.zn. 8 Co 258/2008 rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania potvrdil ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p., avšak z iných právnych dôvodov. V odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval, že žalovaný si neuplatnil náhradu trov konania v lehote 3 pracovných dní od vyhlásenia rozhodnutia v súlade s § 151 ods. 1 a 2 O.s.p. Súd prvého stupňa vyhlásil rozhodnutie vo veci na pojednávaní dňa 14. augusta 2008, na ktorom žiadal právny zástupca žalovaného priznať náhradu trov konania s tým, že ich vyčíslil v lehote 3 dní. Písomné vyčíslenie trov konania bolo súdu prvého stupňa doručené až 21. októbra 2008. Z uvedeného dôvodu nebola náhrada trov konania žalovanému priznaná.

Na základe podnetu žalovaného podal proti uvedenému uzneseniu krajského súdu mimoriadne dovolanie generálny prokurátor Slovenskej republiky. Navrhol, aby dovolací súd uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnil tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Konštatovanie uvedené v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu, že trovy právneho zastúpenia pred súdom prvého stupňa nemohli byť priznané, pretože ich žalovaný v lehote troch pracovných dní od vyhlásenia rozhodnutia v súlade s § 151 ods. 1 a 2 O.s.p. nevyčíslil, nemá oporu v zákone. Zo zápisnice o pojednávaní 14. augusta 2008 na Okresnom súde Nitra, na ktorom bol vyhlásený rozsudok vyplýva, že žalovanému nebola priznaná náhrada trov konania (č.l. 131 spisu). Nebol teda daný dôvod a nemalo žiadny právny význam, aby si žalovaný, ktorému nebola priznaná náhrada trov konania, tieto v zákonom stanovenej trojdňovej lehote vyčíslil. Právny zástupca žalovaného si trovy právneho zastúpenia pred súdom prvého stupňa vyčíslil a spolu s odvolaním proti výroku súdu prvého stupňa o trovách konania predložil Okresnému súde Nitra 21. októbra 2008. Krajský súd v Nitre nesprávne právne posúdil skutočnosti, na ktoré ustanovenie § 151 ods. 1 O.s.p. viaže vznik povinnosti účastníka konania vyčísliť trovy konania. V tejto súvislosti generálny prokurátor Slovenskej republiky poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 20. januára 2009 sp.zn. 1 M Cdo 10/2008, ktoré uvedenú právnu problematiku rieši.

Žalovaný navrhol mimoriadnemu dovolaniu vyhovieť.

Žalobkyňa sa k mimoriadnemu dovolaniu nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 3 O.s.p.) po zistení, že boli splnené podmienky pre podanie mimoriadneho dovolania generálnym prokurátorom Slovenskej republiky a že je prípustné, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p. v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnuté rozhodnutie krajského súdu a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie je dôvodné.

Účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal (§ 142 ods. 1 O.s.p.).

O povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Podľa § 151 ods. 2 O.s.p. (pred bodkočiarkou) ak účastník v lehote podľa odseku 1 trovy nevyčísli, súd mu prizná náhradu trov konania vyplývajúcich zo spisu ku dňu vyhlásenia rozhodnutia s výnimkou trov právneho zastúpenia.

Súd rozhoduje o náhrade trov konania na návrh. Z uvedeného vyplýva, že na to, aby sa priznala náhrada trov konania, treba navrhnúť, spravidla pred rozhodnutím vo veci samej, aj výrok o náhrade trov konania a predložiť vyčíslenie tejto náhrady, pretože bez vyčíslenia nemožno takúto náhradu priznať. Novela Občianskeho súdneho poriadku vykonaná zákonom č. 273/2007 Z.z. upravila znenie § 151 ods. 1 tak, že vyčíslenie náhrady je povinné nielen u advokáta, ale aj účastníka, ktorý nie je zastúpený advokátom. Náhradu trov konania možno priznať iba účastníkovi. Postavenie advokáta v procese rozhodovania o trovách právneho zastúpenia je významné z hľadiska miesta plnenia (§ 149 ods. 1 O.s.p.). Účastník, resp. ak účastníka konania zastupuje advokát, je povinný vyčísliť trovy konania, vrátane trov právneho zastúpenia do troch pracovných dní od vyhlásenia rozhodnutia, ktorým sa konanie končí. Citovaná novela upravila znenie aj § 151 ods. 2 tak, že ak účastník v stanovenej lehote trovy nevyčísli, súd prizná účastníkovi trovy vyplývajúce zo spisu s výnimkou trov právneho zastúpenia. Za trovy vyplývajúce zo spisu treba spravidla považovať súdny poplatok, preddavkované trovy znalca a pod. Ak účastník trovy konania v lehote troch dní nevyčísli a iné trovy ako trovy právneho zastúpenia zo spisu nevyplývajú, súd namiesto vyhláseného prisudzujúceho výroku o trovách konania uvedie v písomnom vyhotovení rozhodnutia výrok o nepriznaní trov konania.

Rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je spravidla rozsudok, ktorý pri jeho vyhlasovaní musí obsahovať aj výrok o náhrade trov konania (§ 155 ods. 2 O.s.p.), hoci aj bez ich vyčíslenia. Rozhodnutie o náhrade trov konania má povahu uznesenia, aj keď sa o ňom rozhoduje v rozsudku. Uznesením je súd viazaný, len čo bolo vyhlásené, pokiaľ zákon neustanovuje inak (§ 170 ods. 1 O.s.p.). Odlišná úprava v tomto smere je obsiahnutá práve v § 151 ods. 2 O.s.p., ktorá umožňuje súdu vyhlásený výrok o prisúdení náhrady trov konania, nahradiť v písomnom vyhotovení rozhodnutia výrokom o nepriznaní trov konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožňuje s argumentáciou generálneho prokurátora Slovenskej republiky, v zmysle ktorej konštatovanie odvolacieho súdu, že právny zástupca žalovaného si trovy právneho zastúpenia v zákonnej lehote nevyčíslil, a preto nemohli byť účastníkovi priznané, nemá oporu v zákone. Povinnosť účastníka vyčísliť trovy konania v zákonnej trojdňovej lehote od vyhlásenia rozhodnutia, ktorým sa konanie končí je spojená s prisudzujúcim výrokom. Pokiaľ súd účastníkovi náhradu trov konania neprizná, nemá právny význam, aby si účastník tieto trovy konania vyčísl'oval. Účastníkovi, ktorému súd prvého stupňa náhradu trov konania nepriznal, vznikne nárok na náhradu trov prvostupňového konania až zmeňujúcim rozhodnutím odvolacieho súdu, obsahujúcim prisudzujúci výrok.

V danom prípade nebola v prvostupňovom konaní úspešnému žalovanému priznaná náhrada trov konania proti žalobkyni. Právny zástupca žalovaného si trovy právneho zastúpenia pred súdom prvého stupňa vyčíslil a spolu s odvolaním voči výroku súdu prvého stupňa o trovách konania predložil Okresnému súdu Nitra 21. októbra 2008.

Odvolací súd vec takto neposudzoval, preto jeho rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 243f ods. 1 písm.c/ O.s.p.). Z týchto dôvodov dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods. 1, ods. 2 veta prvá O.s.p. v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd aj o trovách dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 veta tretia O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. novembra 2009

JUDr. Jana Bajánková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Jarmila Uhlířová